

Centraal Bureau voor de Statistiek
Macro-economische Statistieken en Publicaties

Aan: **Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen**
Van: **Bureau Kredo**
Onderwerp: **Toelichting kwaliteitsrapportage kwartalen 2008**
Datum: **20 april 2008**

Inleiding

Het CBS voert een controle uit op de financiële informatie - de verdelingsmatrix en het overzicht van balansstanden - die het CBS ontvangt. Berichtgevers ontvangen een kwaliteitsrapport met de bevindingen van het CBS. Vanaf het 1^e kwartaal van 2008 is dit kwaliteitsrapport aangepast.

In dit document wordt een toelichting gegeven op dit herziene kwaliteitsrapport en wordt aanvullende (achtergrond) informatie verstrekt.

Toelichting Bijlage 1: Toets toezichthouder interne consistentie

Op verzoek van de toezichthouder wordt de interne consistentie van de gegevens op vijf hoofdpunten gecontroleerd. Ieder van deze controles krijgt een waardering. Deze vijf waarderingen vormen samen de eindwaardering. Niet iedere controle telt hierin even zwaar mee: de eerste twee controles tellen twee keer zo zwaar als de overige. Een uitgebreide toelichting op deze controles is te vinden in het document "Kwaliteitsoordeel ten behoeve van Iv3-toetsingsbeleid gemeenten en gemeenschappelijke regelingen" op de Kredo-website. De volgende waarderingen worden gegeven: voldoende, twijfelachtig en onvoldoende. Hieronder worden de vijf controles kort toegelicht.

Bij een aantal controlepunten wordt als referentiewaarde gebruik gemaakt van het (berekend) lastenjaartotaal. Hiervoor wordt het lastentotaal van de categorieën 1 t/m 4 geteld. Dit totaal wordt omgerekend naar het jaartotaal door het te delen door het rangnummer van het kwartaal en te vermenigvuldigen met 4.

1. Saldo niet-financiële rekening versus saldo financiële rekening

Later in dit document wordt uiteengezet wat het EMU-saldo inhoudt en op welke wijzen dit bepaald kan worden. Twee van deze berekeningsmethoden worden hier met elkaar vergeleken. Het verschil tussen deze twee methoden wordt vergeleken met het lastenjaartotaal. Bij een afwijking van 1 procent of minder van het lastenjaartotaal wordt de waardering "voldoende" gegeven, bij 5 procent of minder is de waardering "twijfelachtig" en bij meer dan 5 procent "onvoldoende".

2. Gebruik juiste categorieën op financiële balans

Bij de mutaties op financiële balansposten kan alleen gebruikt gemaakt worden van de categorieën 5.x. Het voorkomen van andere categorieën wordt hier getoetst.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Macro-economische Statistieken en Publicaties

Het absolute totaal van de lasten op de categorieën 0 t/m 4 en 6 (excl. 6.3) wordt opgeteld bij het absolute totaal van de baten op deze categorieën. Deze som wordt weer uitgedrukt in procenten van het lastenjaartotaal. De grenswaarden zijn weer 1 en 5 procent.

3. Ontwikkeling balansstanden versus mutaties in de matrix

Bij het derde controlepunt wordt per balanspost het saldo van de financiële balansstanden vergeleken met het saldo van de mutaties in de verdelingsmatrix. De verschillen tussen beide saldi worden gesommeerd en vergeleken met het totaal van de standen.

4. Gebruik categorie 0.0

Categorie 0.0 is een begrotingscategorie, deze kan bij de realisatiecijfers niet voorkomen. De lasten en baten op deze categorie worden samengeteld en vergeleken met het lastenjaartotaal. De grenswaarden bedragen 1 en 5 procent.

5. Verreken categorieën in evenwicht

De som van de saldi van de ingevulde lasten en baten wordt vergeleken met het lastenjaartotaal. Ook hier zijn de grenswaarden 1 en 5 procent.

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid.

Het EMU-saldo kan op drie manieren berekend worden:

1. Het saldo berekend uit de niet-financiële rekening.
Dit is het saldo van de lasten en baten van de gemeente, onafhankelijk of het exploitatie- of investeringsuitgaven en -inkomsten betreft (categorie 1 t/m 4, excl. 2.2, plus 6.2.1).
2. Het saldo berekend uit de financiële rekening.
Dit is het saldo van de financiële transacties (categorie 5).
3. Het saldo berekend vanuit de balansstanden.
Dit is het saldo van de mutaties in vorderingen (activa) en de mutaties in schulden (passiva). Dit houdt in dat veranderingen in (im)materiële vaste activa, voorzieningen en het eigen vermogen buiten beschouwing blijven.

Alle manieren om het EMU-saldo te bepalen behoren hetzelfde eindresultaat op te leveren. Elke niet-financiële transactie heeft namelijk een financiële tegentransactie. Dit is het gevolg van het principe van dubbelboekhouden.

In het stabiliteitspact is afgesproken dat een tekort voor de totale sector overheid hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) niet is toegestaan.

In 2006 bedroeg het BBP 534 miljard euro.

Toelichting Bijlage 2: Toets CBS op volledigheid financiële informatie.

In deze bijlage wordt informatie gegeven over de mate waarin het CBS de geleverde informatie voldoende volledig acht. Het is een kwalitatief oordeel, dat gebaseerd wordt op eerder door de gemeente verstrekte informatie (zoals de begroting, eerdere kwartaalleveringen en de jaarcijfers).

Het CBS probeert hierin zo goed mogelijk eventuele nieuwe ontwikkelingen mee te nemen. Indien de berichtgever van mening is dat het CBS een onjuist oordeel heeft gegeven, dan kan de berichtgever dit aan het CBS doorgeven. Bij toekomstige kwaliteitsrapporten zal hier dan rekening mee gehouden worden.

Toelichting Bijlage 3: Toets CBS op naleving BBV-voorschriften.

Het CBS controleert of er correct gebruik wordt gemaakt van de categorieën en functies zoals die in het BBV zijn voorgeschreven. In deze bijlage wordt informatie gegeven over de mate waarin het CBS dit voldoende acht. Het is een kwalitatief oordeel.

Toelichting Bijlage 4: Overige opmerkingen en reactie op vragen.

In deze bijlage worden alle overige zaken besproken en een antwoord gegeven op eventuele vragen die de berichtgever heeft gesteld.

Overige informatie

In het kwaliteitsrapport dat in 2007 werd verstrekt was aanvullende informatie opgenomen. Deze informatie staat nu niet meer in het kwaliteitsrapport, maar wordt hieronder (ter informatie) weergegeven.

1. De stromen voortvloeiende uit de WMO.

Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ingevoerd. Gemeenten worden middels deze wet verplicht om personen met een beperking in hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie voorzieningen aan te bieden op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.

De nieuwe taken voor de gemeenten als gevolg van de invoering van de WMO kunnen als volgt worden vertaald naar functie en categorie:

- ⇒ Huishoudelijke verzorging, functie 622.
Financiële tegemoetkoming, persoonsgebonden budget, zorg in natura, of een combinatie van deze. Al deze vormen van huishoudelijke verzorging op functie 622 en categorie L4.2.3.
- ⇒ Vergoeding indicatiestellingsbureau: functie 622 en categorie L3.4.3.
- ⇒ Lasten indien de indicatiestelling door gemeente zelf uitgevoerd wordt: functie 622 en categorie L1.1.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Macro-economische Statistieken en Publicaties

- ⇒ Eigen bijdragen begunstigen: functie 622 en categorie B4.2.1.
- ⇒ Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM): functie 620.
- ⇒ Zorgvernieuwingsprojecten GGZ (ZVP): functie 620.
- ⇒ Diensten bij wonen met zorg (DWZ): functie 620.
- ⇒ Rijksbijdragen WMO (algemene uitkering): functie 921 en categorie B4.1.1.

2. De stromen voortvloeiende uit de WWB.

Op 1 januari 2004 is de Wet Werk en Bijstand (WWB) in werking getreden. Gemeenten krijgen één budget met een inkomensdeel voor de verlening van bijstand en een werkdeel om uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar een baan.

Vanuit de WWB is de volgende categorie-indeling geselecteerd:

- ⇒ Inkomensdeel:
  - algemene bijstand; BBZ: functie 610 en categorie L4.2.2.
  - bijzondere bijstand: functie 614 en categorie L4.2.3.
  - WIK; IOAW en IOAZ: functie 612 en categorie L4.2.2.
- ⇒ Werkdeel:
  - ID-banen: loonsubsidie marktproducent: betalingen aan bejaardenhuizen, ziekenhuis, thuiszorg, kinderopvang, gehandicaptenzorg, openbaar vervoer. Functie 611 en categorie L4.2.1.
  - Loonsubsidie aan overheid: betalingen aan onderwijs en gemeentelijke diensten. Functie 611 en categorie L4.2.4.
  - loonsubsidie overig: betalingen aan overige stichtingen en verenigingen. Functie 611 en categorie L4.2.5.
  - WIW-banen: loonbetaling en sociale premies aan WIW'ers. Functie 611 en categorie L1.1.
  - Trajecten: aankoop bij reïntegratiebedrijven. Functie 611 en categorie L3.4.3.
  - WEP: subsidie aan bedrijven (marktproducent). Functie 611 en categorie L4.2.1.
  - REA:
    - Subsidie aan bedrijven: functie 611 en categorie L4.2.1.
    - Uitstroompremies uitkeringsgerechtigden: functie 611 en categorie L4.2.2.
    - Vergoeding studie- en reiskosten: functie 611 en categorie L4.2.3.
    - Aanpassing van de eigen werkplek: functie 611 en categorie L4.2.3.
    - Subsidie aan overheidsinstellingen: functie 611 en categorie L4.2.4.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Macro-economische Statistieken en Publicaties

- Subsidie aan overige instellingen: functie 611 en categorie L4.2.5.
  - Diversen: vergoedingen in natura (individueel, géén trajecten): cursus solliciteren; beroepsgerichte opleiding; taalcursus; kinderopvang alleenstaanden. Diverse functies en categorie L4.2.3.
- ⇒ Rijksbijdrage: diverse functies en categorie B4.1.1.

3. De stromen van en naar reserves en voorzieningen.

Categorie 6.0 wordt gebruikt voor stromen van en naar reserves en voorzieningen. Uitgebreide informatie hierover is te vinden in het document "Uitwerking categorie stromen reserves en voorzieningen" op de Kredo-website.